

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 35/18
Λουξεμβούργο, 22 Μαρτίου 2018

Απόφαση στην υπόθεση T-540/15
De Capitani κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οφείλει κατ' αρχήν να παρέχει πρόσβαση, κατόπιν ειδικής αίτησης, στα έγγραφα που αφορούν εν εξελίξει τριμερείς διαλόγους ¹

Οι εργασίες των τριμερών διαλόγων συνιστούν αποφασιστικής σημασίας στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας

Ο Emilio De Capitani ζήτησε, το 2015², από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρόσβαση στα έγγραφα που συνέταξε το Κοινοβούλιο ή που τέθηκαν στη διάθεσή του και περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις θέσεις των θεσμικών οργάνων επί των εν εξελίξει διαδικασιών συναπόφασης. Πρόκειται, μεταξύ άλλων, για τους πολύσηλους πίνακες που συντάχθηκαν στο πλαίσιο τριμερών διαλόγων.

Οι πίνακες αυτοί περιλαμβάνουν, κατά κανόνα, τέσσερις στήλες: η πρώτη περιέχει το κείμενο της νομοθετικής πρότασης της Επιτροπής, η δεύτερη τη θέση του Κοινοβουλίου και τις τροπολογίες που προτείνει, η τρίτη τη θέση του Συμβουλίου και η τέταρτη το κείμενο του προσωρινού συμβιβασμού ή την προκαταρκτική θέση της προεδρίας του Συμβουλίου σε σχέση με τις τροπολογίες που προτείνει το Κοινοβούλιο.

Με απόφαση της 8ης Ιουλίου 2015, το Κοινοβούλιο παρέσχε πλήρη πρόσβαση σε πέντε πολύσηλους πίνακες από τους επτά που μπόρεσε να εντοπίσει σε σχέση με τις υποβληθείσες αιτήσεις. Για τους άλλους δύο πίνακες, το Κοινοβούλιο παρέσχε πρόσβαση μόνο στις τρεις πρώτες στήλες των πινάκων, αρνούμενο συνεπώς να δημοσιοποιήσει την τέταρτη στήλη τους. Το Κοινοβούλιο θεώρησε ότι η τέταρτη στήλη των επίμαχων εγγράφων περιείχε κείμενα προσωρινών συμβιβασμών καθώς και τις προκαταρκτικές προτάσεις της προεδρίας του Συμβουλίου, η δημοσιοποίηση των οποίων θα συνιστούσε πραγματική, ειδική και σοβαρή προσβολή της διαδικασίας λήψης αποφάσεων του θεσμικού οργάνου, καθώς και της διαδικασίας λήψης διοργανικών αποφάσεων στο πλαίσιο της εν εξελίξει νομοθετικής διαδικασίας.

Ο E. De Capitani άσκησε προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της απόφασης του Κοινοβουλίου, το οποίο, στο μεταξύ, παρέσχε το 2016 πρόσβαση στα επίμαχα έγγραφα, θέτοντάς τα στη διάθεση του κοινού στο μητρώο των εγγράφων του Κοινοβουλίου, δεδομένου ότι η νομοθετική διαδικασία την οποία αυτά αφορούσαν είχε πράγματι περατωθεί.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει, κατ' αρχάς, ότι, ακόμη και μετά τη θέση των επίμαχων εγγράφων στη διάθεση του κοινού, ο E. De Capitani διατηρεί το έννομο συμφέρον του για την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης, καθόσον η προβαλλόμενη παρανομία είναι δυνατό να επαναληφθεί στο μέλλον, ανεξαρτήτως των περιστάσεων της υποθέσεως στο πλαίσιο της οποίας ασκήθηκε η προσφυγή.

¹ Ο τριμερής διάλογος συνίσταται σε ανεπίσημη τριμερή συνάντηση στην οποία μετέχουν εκπρόσωποι του Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Σκοπός των επαφών αυτών είναι η ταχεία αναζήτηση συμφωνίας επί ενός συνόλου τροπολογιών αποδεκτών τόσο από το Κοινοβούλιο όσο και από το Συμβούλιο, η οποία, στη συνέχεια, πρέπει να εγκριθεί από τα θεσμικά αυτά όργανα, σύμφωνα με τις αντίστοιχες εσωτερικές τους διαδικασίες.

² Η αρχική αίτηση υποβλήθηκε στις 15 Απριλίου 2015. Κατόπιν της αρνήσεως του Κοινοβουλίου λόγω του πολύ μεγάλου αριθμού των εγγράφων που αφορούσε η αίτηση, ο E. De Capitani υπέβαλε, στις 19 Ιουνίου 2015, επιβεβαιωτική αίτηση περιορίζουσα το αντικείμενο της αρχικής αίτησης.

Ακολουθως, όσον αφορά την πρόσβαση στην τέταρτη στήλη των πινάκων των τριμερών διαλόγων που αφορούν εν εξελίξει νομοθετική διαδικασία, το Γενικό Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι κανένα γενικό τεκμήριο μη δημοσιοποίησης δεν μπορεί να γίνει δεκτό, λαμβανομένης υπόψη της φύσης της νομοθετικής διαδικασίας, υπογραμμίζει δε ότι οι αρχές της δημοσιότητας και της διαφάνειας είναι συμφείς προς τις νομοθετικές διαδικασίες της Ένωσης.

Το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει συναφώς ότι οι τριμερείς διάλογοι χρησιμοποιούνται ευρύτατα και ο ίδιος ο νομοθέτης τους αναγνωρίζει ως αναπόσπαστο τμήμα της νομοθετικής διαδικασίας, δεδομένου ότι λαμβάνουν χώρα σε ποσοστό 70 % έως 80 % των νομοθετικών διαδικασιών. Επιπλέον, οι συναντήσεις των τριμερών διαλόγων πραγματοποιούνται κεκλεισμένων των θυρών και οι συναπτόμενες κατά τις συναντήσεις αυτές συμφωνίες, που αποτυπώνονται συνήθως στην τέταρτη στήλη των πινάκων των τριμερών διαλόγων, γίνονται δεκτές στη συνέχεια – συνήθως χωρίς ουσιώδεις τροποποιήσεις – από τους συννομοθέτες. Τα έγγραφα των τριμερών διαλόγων υπόκεινται στις προμνησθείσες αρχές, καθόσον ακριβώς η διαφάνεια στη νομοθετική διαδικασία είναι αυτή η οποία, παρέχοντας τη δυνατότητα ανοικτού διαλόγου επί των διαφόρων δισταγμένων απόψεων, συμβάλλει στο να αποκτούν τα θεσμικά όργανα μεγαλύτερη νομιμοποίηση στα μάτια του Ευρωπαίου πολίτη και στο να αυξάνεται η εμπιστοσύνη του προς αυτά. Ως εκ τούτου, η έλλειψη πληροφόρησης και διαλόγου είναι εκείνη που μπορεί να γεννήσει αμφιβολίες στους πολίτες, όχι μόνον ως προς τη νομιμότητα μιας μεμονωμένης πράξης, αλλά και ως προς τη νομιμοποίηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στο σύνολό της. Κατά συνέπεια, πρέπει να είναι δυνατή η πρόσβαση στα έγγραφα αυτά, κατόπιν ειδικής αιτήσεως, υποβαλλόμενης δυνάμει του κανονισμού για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής³, εκτός αν το οικείο θεσμικό όργανο αποδείξει ότι η πλήρης πρόσβαση στα επίμαχα έγγραφα θα μπορούσε να θίξει συγκεκριμένα και πραγματικά, κατά τρόπο ευλόγως προβλέψιμο και όχι απλώς υποθετικό, τη διαδικασία λήψης αποφάσεων του εν λόγω οργάνου.

Το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει συναφώς ότι το ενδεχόμενο σοβαρής προσβολής της διαδικασίας λήψης αποφάσεων δεν μπορεί να γίνει δεκτό εφόσον η έκφραση της κοινής γνώμης δεν συνιστά πραγματικό κίνδυνο εξωτερικών πιέσεων. Η εκ μέρους των πολιτών άσκηση των δημοκρατικών δικαιωμάτων τους προϋποθέτει τη δυνατότητα λεπτομερούς παρακολούθησης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο των οργάνων που μετέχουν στις νομοθετικές διαδικασίες και την παροχή πρόσβασης στο σύνολο των κρίσιμων πληροφοριών. Το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, εν προκειμένω, η επίμαχη νομοθετική πρόταση αφορούσε τα δικαιώματα των πολιτών και ότι η τέταρτη στήλη περιείχε στοιχεία αφορώντα κλασικές νομοθετικές εργασίες.

Οι εργασίες των τριμερών διαλόγων συνιστούν ένα αποφασιστικής σημασίας στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας, και επομένως απαιτείται πλήρης σεβασμός του δικαιώματος πρόσβασης του κοινού στις εργασίες και αυστηρή εφαρμογή των εξαιρέσεων τις οποίες προβλέπει ο κανονισμός για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει συνεπώς την απόφαση με την οποία το Κοινοβούλιο απέρριψε την αίτηση παροχής πρόσβασης στα έγγραφα, κρίνοντας ότι κανένας από τους προβληθέντες λόγους, είτε αυτοί εξεταστούν χωριστά είτε στο σύνολό τους, δεν αποδεικνύει ότι η πλήρης πρόσβαση στα επίμαχα έγγραφα ήταν ικανή να θίξει, υπό τους όρους που προαναφέρθηκαν, την επίμαχη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησώς της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης

³ Κανονισμός (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ 2001, L 145, σ. 43).

και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582